

HAMINAKOTKA SATAMA OY

Hätätilanteen ensiapu- ja toimintaohje

Sisällysluettelo

<i>Hätätilanteessa soita 112</i>	3
<i>Tulipalo</i>	4
<i>Sammuttimen käyttö</i>	5
<i>Liikenneonnettomuus</i>	6
<i>Vaarallisten aineiden onnettomuus</i>	7
<i>Kaasuvaara</i>	8
<i>Öljyvahinko</i>	9
<i>Kun kuulet yleisen vaaramerkin</i>	10
<i>Väestönsuojaan suojautuminen</i>	11
<i>Säteilyonnettomuus</i>	12
<i>Tajuttoman ensiapu</i>	13
<i>Elottoman ensiapu (elvytys)</i>	14
<i>Veden varaan joutuneen pelastaminen</i>	15
<i>Hätä- ja poikkeustilanteet</i>	16

Hätätilanteessa soita 112

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan.

- Soita itse
- Kerro mitä tapahtunut
- Kerro tarkka osoite ja kunta
- Vastaa kysymyksiin
- Toimi ohjeiden mukaisesti
- Lopeta puhelu vasta, kun saat siihen luvan

HaminaKotka Satama Oy suosittelee 112-Suomi -sovelluksen lataamista puhelimeen.
Kun soitat 112 Suomi-sovelluksen kautta hätänumeroon, sijaintitietosi välittyy hätäkeskuspäivystäjälle.

Lisätietoa: <https://112.fi/112-suomi>

Tulipalo

Pelasta	→	Varoita ja pelasta välittömässä vaarassa olevat. Älä käytä hissiä!
Soita 112	→	Soita myös porttivalvomoon: Hamina 040 590 6562 Mussalo (05) 260 5081
Sammuta	→	Yritä sammuttamista, jos se on mahdollista. Älä kuitenkaan hengitä savua, pysy matalana.
Rajoita	→	Rajoita paloa: sulje ovet ja ikkunat, pysäytä koneellinen ilmanvaihto jos mahdollista. Avaa savun-poistoluukut. IV-hätäseis sekä savunpoistoluukkujen avaus sijaitsevat usein automaattisen paloilmaisimen lähetyvillä.
Opasta	→	Opasta apu paikalle.

(Suomen pelastusalan keskusjärjestö)

Sammuttimen käyttö

Irrota sokka sammuttimen ohjeiden mukaisesti.

Sammuta ulkona tuulen yläpuolelta.

Suuntaa jauhesuihku palon juureen palavaan aineeseen. Sammuta lyhyin suihkauksin.

Aloita oikealta etäisyydeltä. Sammutusetäisyydet:

- jauhesammutin noin 3 m
- nestesammutin noin 2 m
- hiilidioksidisammutin noin 1 m

Sammuta nestepalo pinnan suuntaisesti suunnatulla suihkulla.

Suuremmassa palossa tulee käyttää useampaa sammutinta samanaikaisesti.

Vähänkin käytetty sammutin on toimitettava huoltoon välittömästi.

Liikenneonnettomuus

Pelasta

Pelasta välittömässä vaarassa olevat, vältä turhaa liikuttelua -> jos turvallista, potilaat autossa paikallaan!

Hälytä 112

Soita myös porttivalvomon:
Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Estä lisäonnettomuudet

Varoita liikennettä, pysäytä onnettomuusautojen moottorit, varo laukeamattomia turvavarusteita, tuo alkusammutin auton läheisyyteen, jos sellainen löytyy. Pysäytä paikalle lisää apua, jos tarvetta!

Anna ensiapua

Avaa hengitystiet, tuki suuret verenvuodot, jos mahdollista, älä liikuta potilaita, ellei se ole välttämätöntä!

Opasta

Opasta apu paikalle.

Mikäli onnettomuudessa on osallisena vaarallisia aineita, katso myös sivulta 7 kohta "Vaarallisten aineiden onnettomuus".

Vaarallisten aineiden onnettomuus

Pelasta		Pelasta vaarassa olevat ihmiset. Vältä altistumista aineelle.
Hälytä 112		Soita myös porttivalvomon: Hamina 040 590 6562 Mussalo (05) 260 5081
Estä lisäonnettomuudet		Jos aine on syttyvää/räjähävää, pyri estämään syttyminen/räjähäminen.
Rajoita		Jos pystyt, tuki vuoto. HUOM! Vain asianmukaisin suojaruusteisiin pukeutuneena.
Opasta		Opasta apu paikalle.

Kaasuvaara

Hälytä 112

Jos havaitset kaasuvuodon, soita hätäkeskukseen.

Soita myös porttivalvomoon:
Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Jos kaasu on peräisin muualta, kuulet yleisen vaaramerkin -> suojaudu ohjeiden mukaisesti.

Rajoita

Jos mahdollista, aloita torjunta.

HUOM! Vain asianmukaisin suojaruustein.
Älä altistu kaasulle.

Seuraa ohjeita

Seuraa pelastusviranomaisen ohjeita suojautumisesta ja muista toimenpiteistä.
Poistu tuulen yläpuolelle.

Opasta

Opasta apu paikalle.

Öljyvahinko

Hälytä 112

Kun havaitset vahingon, soita hätäkeskukseen.

Soita myös porttivalvomon:
Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Tuki vuoto

Jos öljyä vuotaa edelleen, pyri tukkimaan vuoto tai yritä saada se hallintaan. Pyri estämään pääsy sadevesiviemäriin.

Aloita torjuntatoimet

Aloita torjuntatoimet olemassa olevin resurssein.

Satamasta löytyy mm. imeytysturvetta ja öljyntorjuntapuomia. Lisäksi yrityksillä on omaa kalustoa. Öljyn syttyminen on pyrittävä ehkäisemään.

Opasta

Opasta apu paikalle.

Öljyvahingossa torjuntavastuu pelastusviranomaisella, aluskemikaalionnettomuudessa torjuntavastuu on Suomen Ympäristökeskuksella.

Kun kuulet yleisen vaaramerkin

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai viranomaisen kuuluttama varoitus Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi. Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni.

- Siirry sisälle/pysy sisällä
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio, odota ohjeita
- Radion lisäksi hätätiedote & ohjeet: teksti-TV sivu 112
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisen kehotusta

Esimerkkejä tilanteista, joissa vaaramerkki annetaan:

- suuret tulipalot, joissa syntyy runsaasti myrkyllistä savua
- kaasuvaara, kun esim. tiellä on tapahtunut vaarallisten aineiden onnettomuus
- säteilyvaara, esim. ydinvoimalaonnettomuus
- muut tilanteet, joissa väestöön kohdistuu välitön uhka

Väestönsuojaan suojautuminen

Milloin suojaudutaan väestönsuojaan

- Väestönsuoja on tarkoitettu väestön suojaamiseen sotilaallisen hyökkäyksen aikana.
- Kun tilanne edellyttää väestönsuojien käyttökuntoon laittamista, asiasta tulee viranomais määräys.
- Suojat on laitettava käyttö- ja suojautumiskuntoon viimeistään 72 tunnin kuluessa määräyksestä, minkä jälkeen ihmiset voivat siirtyä niihin.

(spek.fi)

Suojauduttaessa:

- Ota mukaan tarvittavat lääkkeet ja mahdolliset erityiselintarvikkeet
- Ota mukaan henkilökohtaisia hygieniavälineitä
- Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
- Suojaan laaditaan päiväohjelma

Säteilyonnettomuus

- Radioaktiivinen laskeuma voi syntyä mm. ydinvoimalaonnettomuudesta, ydinaseonnettomuudesta tai ydinräjäytyksestä. Säteilyturvakeskus valvoo jatkuvasti radioaktiivista säteilyä.
- Tieto yleisen vaaramerkin kautta. Pelastusviranomaisen antaa lisätietoja -> radio kuulolle.
- Suojaudu viranomaisen ohjeen mukaan sisätiloihin tai väestönsuojaan (katso sivulta 11 ”Väestönsuojaan suojautuminen”)
- Joditabletin saa ottaa vain viranomaisen määräyksestä.
- Pelastusviranomaisen informoi, kun suojautumisen voi lopettaa.
- Henkilöstön saama säteilyannos mitataan ja kirjataan ylös. Työpaikka puhdistetaan säteilystä erillisten ohjeiden mukaan.

Tajuttoman ensiapu

Tajuttomuus – potilas hengittää, mutta ei herää / ei reagoi, lukuisia aiheuttajia.

Herättele

Yritä herätellä potilasta puhuttelemalla ja ravistelemalla.
Käännä potilas selälleen.

Soita 112

Jos potilas ei reagoi puhutteluun, soita
häätäkeskukseen. Jos paikalla on muita, pyydä apua.

Soita myös porttivalvomon:
Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Avaa hengitystie

Tarkastele hengittäkö, onko hengitys normaalia.
Nosta leukaa, jotta hengitystiet olisivat auki.

Kylkiasento

Jos hengitys on normaalia, käännä potilas
kylkiasentoon. Seuraa ja tarkkaile hengitystä
ammattiavun tulon asti.

Elottoman ensiapu (elvytys)

Herättele

Kun potilas menettää äkillisesti tajuntansa, herättele puhuttelemalla ja ravistamalla. Eloton potilas ei herää, eikä reagoi ravisteluun. Käännä selälleen.

Soita 112

Soita hätäkeskukseen tai pyydä jotain muuta paikalla olijaa soittamaan.

Soita myös porttivalvomoon:
Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Avaa hengitystie

Avaa hengitystiet ja tarkista hengittääkö. Elottoman hengitys ei ole normaalia, tai se puuttuu kokonaan.

Aloite elvytys

Aseta kämmenesi elottoman rintalastan keskelle, paina suurin käsivarsin alaspäin, rintalasta painuu 5 cm. Anna rintalastan palautua paineluiden välissä. Painele 30 kertaa, laske ääneen. Puhalla välittömästi 30 painalluksen jälkeen 2 kertaa: avaa hengitystie, aseta suusi tiiviisti potilaan suun päälle ja sulje sormillasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti, varmista, että potilaan rintakehä liikkuu. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia. Jatka elvytystä rytmillä 30:2, kunnes ammattiapu saapuu paikalle.

HaminaKotka sataman alueella sijaitsevat defibrillaattorit löytyvät osoitteesta defi.fi.

Veden varaan joutuneen pelastaminen

Paikanna

Paina mieleesi joku maamerkki, jonka mukaan veden alle joutunut voidaan paikantaa.

Soita 112

Soita hälytyskeskukseen tai pyydä jotain muuta paikalla olijaa soittamaan.

Soita myös porttivalvomon:
Hamina 040 590 6562
Mussalo (05) 260 5081

Pelasta

Laiturialueella on sijoitettuna pelastusasemia 100 metrin välein. Asemissa on haka, tikapuut ja pelastusrenkas heittoliinalla.

Kun olet saanut veteen joutuneen rannalle, veneeseen tai laiturille, aloita ensiaputoimet. Katso tajuttoman/elottoman ensiapu sivut 13 ja 14.

Toimita veden alta pelastettu aina hoitoon, vaikka hän virkoaisikin nopeasti, sillä keuhkoihin joutunut vesi ja ruumiinlämmön alentuminen voivat myöhemmin aiheuttaa vakavia ongelmia.

Hätä- ja poikkeustilanteet

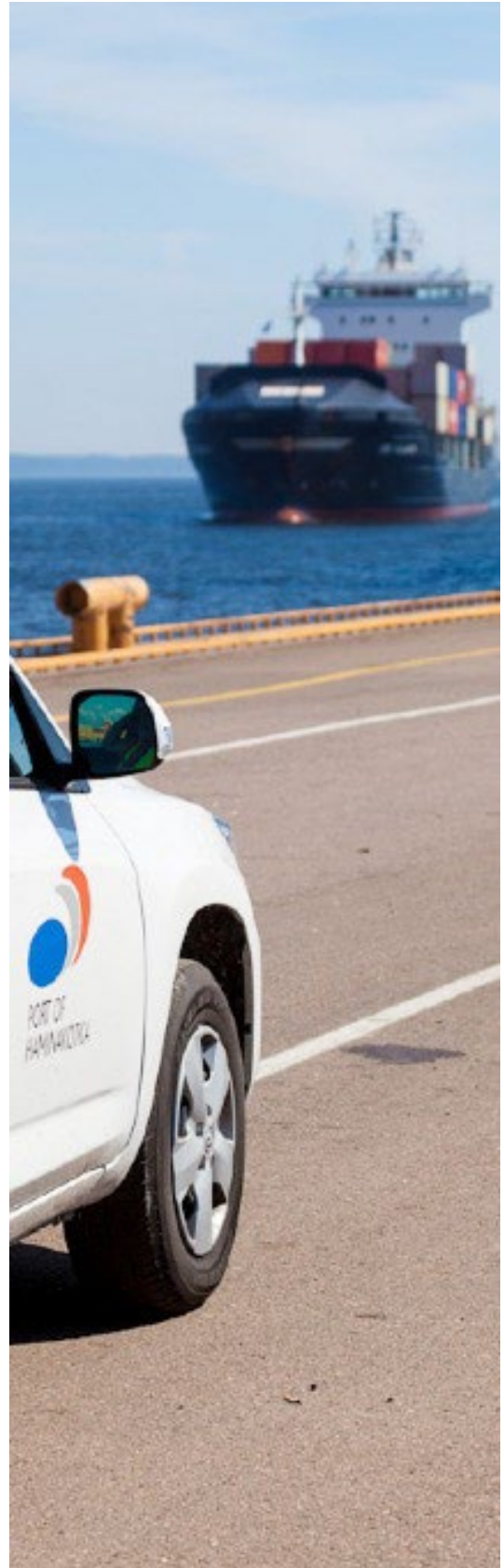
Hätäkeskus 112

Kymenlaakson pelastuslaitos, puh. (05) 23161

Porttivalvomo Hamina, puh. 040 590 6562

Porttivalvomo Kotka Mussalo, puh. (05) 260 5081

ISPS-turvayhteyspiste, puh.020 790 8850 / 24 h

HaminaKotka Satama Oy

Merituulentie 424, 48310 Kotka • office@haminakotka.fi • haminakotka.com • puh. 020 790 8800